

ע"פ 3776/17 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3776/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים, מיום 4.1.2017, בתפ"ח 21533-11-14,
שניתנה על ידי כב' השופטים י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-
פלדמן; ו-מ' בר-עם

בשם המערער: עו"ד רועי בראונר

בשם המשיבים: עו"ד רחל זוארץ לוי

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 4.1.2017, בתפ"ח 21533-11-14, שניתנה על ידי כב' הרכב השופטים: י' נועם - סג"נ; ר' פרידמן-פלדמן; ו-מ' בר-עם.

2. המערער הורשע ברוב דעות, ולאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע מעשים מגונים במשפחה, לפי סעיף 351(ג)(2) בצירוף סעיפים 348(ב) ו-345(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (מספר עבירות). בעקבות הרשעתו בדין, נגזרו על המערער העונשים הבאים: 4 וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המערער, בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת מין, לפי פרק י' סימן ה' לחוק העונשין; וכן, פיצוי לנפגעת העבירה בסכום של 100,000 ₪.

3. המערער אינו משלים עם הרשעתו, כאשר ערעורו מכון כלפי הכרעת הדין בלבד. יצוין, כי ביום 9.5.2017, הורתה חברתי, השופטת ע' ברון, על עיכוב ביצוע עונש המאסר. הבקשה לעכב את תשלום הפיצויים למתלוננת נדחתה.

עובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער

4. מעובדות כתב האישום עולה, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום התגורר המערער ביחד עם אשתו ושבעת ילדיו בבית המשפחה בירושלים (להלן: הדירה). לבתו של המערער, ר', ילידת 0.0.92 (להלן: המתלוננת) היה חדר משלה בדירה, שם היא נהגה לישון כשלגופה כותונת לילה ותחתונים. נטען בכתב האישום, כי במשך כשנתיים, החל מקיץ שנת 2004, עת מלאו למתלוננת 12 שנים, ועד לקיץ 2006 לערך, עת מלאו למתלוננת 14 שנים, בתדירות של בין מספר פעמים בחודש לפעמיים בשבוע, ביצע המערער במתלוננת מעשים מגונים בגופה, ללא הסכמתה. עוד נמסר בכתב האישום, כי המערער נהג להיכנס לחדרה של המתלוננת בשעות הלילה ולהעיר אותה משנתה. לאחר מכן, נהג המערער "להעמיד את המתלוננת על מיטתה ולנשקה בלחייה תוך שהוא אומר לה כמה היא יפה וכמה הוא אוהב אותה". כמו כן, היה המערער מלטף את פלג גופה התחתון של המתלוננת, "תוך שהוא מכניס את ידו מתחת לכותנתה ומעל לתחתוניה". בנוסף, נהג המערער ללטף את המתלוננת בישבנה ובאיבר מינה, בלטיפות חזקות. עוד נהג המערער להשכיב את המתלוננת במיטתה והיה נשכב עליה או לידה, כשהוא מחכך את איבר מינו הזקוף בגופה, עד שהגיע לסיפוקו. בשלב מסוים, כך נטען בכתב האישום, ובכדי למנוע מהמערער לשוב ולבצע את המעשים שפורטו לעיל, החלה המתלוננת לנעול את דלת חדרה במפתח. עולה מכתב האישום, כי המערער כעס מאוד על כך, ו"החרים" את המפתח מהמתלוננת, ולאחר זאת "המשיך במעשיו בגופה של המתלוננת, כמתואר לעיל". נמסר בכתב האישום, כי המערער הפסיק את מעשיו "רק לאחר שאשתו פנתה לעזרת רבנים בעניין התנהגותו עם המתלוננת, והרבנים פנו אליו בעניין".

הכרעת דינו של בית משפט קמא

5. חוות הדעת המרכזית בתיק נכתבה על ידי שופט המיעוט, כב' השופט מ' בר-עם, ולהלן אפרט את תמציתה. בפתח הדברים פורטו העובדות הנטענות בכתב האישום, ולאחר זאת הובאה תגובתו של המערער לנטען נגדו. המערער הכחיש בתגובתו את כל המיוחס לו בכתב האישום, ולטענתו הוא נהג לשהות בארץ, באותה תקופה, כמחצית השנה בלבד. בעת שהותו בישראל, היה חוזר לביתו, כך לטענתו, בשעות הערב המאוחרות, וכשהגיע הביתה הוא "נהג לחבק ולנשק את כל ילדיו לפני השינה ללא כל כוונה מינית". המערער אישר, כי היו מקרים שבהם נשכב במיטתה של המתלוננת, אליה היה מאוד קשור, לצידה של בתו, והיה "משוחח עמה ושופך לבו לפנייה".

זה המקום לציין, כי החקירה בעניינו של המערער נפתחה בשנת 2008, וביום 10.3.2008 קיבל המערער הודעה מהמשטרה על סגירת התיק. בשנת 2013, ביקשה המתלוננת לפתוח את תיק החקירה מחדש, ולאחר חידוש החקירה, ובחינת מכלול הראיות, החליטה המשיבה להגיש כתב אישום נגד המערער. לפיכך, החליט בית משפט קמא לסקור את הראיות שהוגשו לו, בהתייחס לשני שלביה של החקירה.

ראיות התביעה

6. מטבע הדברים, שימשה המתלוננת כעדה המרכזית בתיק, מטעם המאשימה. בית משפט קמא ציין, כי הודעותיה של המתלוננת במשטרה הוגשו על ידי ההגנה "לצורך הוכחת סתירות", והוסיף בהמשך "להלן נעמוד על גרסתה הראשונה של המתלוננת במשטרה וההתפתחויות שחלו במרוצת השנים עד למתן עדותה בבית המשפט". הודעתה הראשונה של המתלוננת במשטרה (נ/3א), נגבתה ביום 14.7.2008, בשעה 11:55, על ידי חוקרת הנוער, הילה מזרחי (להלן: חוקרת הנוער). בהודעה זו מסרה המתלוננת, כי המצב בבית לא היה טוב, והתפתחו מריבות וויכוחים קשים בין הוריה. לפני כשלוש שנים, המצב בבית החמיר כאשר המערער היה "מקלל בלי הפסקה, ואם אמא שלי לא סוגרת את הפה שלה הוא מאיים שייתן לה אגרוף". המערער כעס גם עליה (על המתלוננת), וטען כלפיה כי היא מבזבזת את כספו. בין היתר, טענה המתלוננת כי המערער החליט להתעלל בה נפשית, כאשר "מגיל 12 הוא היה שוכב איתי במיטה כשהחדר שלי פיצץ, הדלת סגורה והמאוורר דלוק והוא מספר לי את כל הצרות על זה שאמא שלו נפטרה... זה שאין לו כסף ועל זה שאנחנו ילדים רעים". לשאלת חוקרת הנוער, מסרה המתלוננת כי המערער נהג ללטף אותה מאוד חזק בגב התחתון, ולשאלה האם הוא נגע בה או ליטף אותה במקומות לא צנועים, השיבה המתלוננת בחיוב. לשאלה נוספת - באילו מקומות מדובר, השיבה המתלוננת "למטה ולמעלה בחזה ובאיבר המין". לגרסת המתלוננת, היא לא אמרה דבר לאביה כיוון שפחדה ממנו, ולגבי תדירות המעשים מסרה המתלוננת כי הדבר קרה "הרבה", והוסיפה "לא הייתי אומרת שזה קורה כל שבוע, אבל זה היה קורה כמה פעמים בחודש בכיף". בשעה 13:01, מסרה המתלוננת הודעה נוספת (נ/3ב), שכן לתחושתה "אני הבנתי שאני לא דיברתי מספיק חזק על הכל". באותה הודעה אמרה המתלוננת לחוקרת הנוער, בין היתר, כי המערער "היה שוכב איתי במיטה כשהוא מחבק אותי חזק כמו דב, והוא היה מספר לי את מה שאמרתי את הצרות שלו כמו שאמרתי וכשהוא היה מדבר הוא היה ממשש את האיברים הצנועים". המתלוננת לא זכרה אם אביה נגע בה גם מתחת לבגדים, אך הוסיפה "אולי כשהייתי קטנה". לדברי המתלוננת, המערער נהג להיכנס למיטתה בלילה אחרי לכתה לישון, והדבר נמשך כ-35 דקות, אך "זה היה יכול להיות למעלה משעה". באחד המקרים, אמה ראתה את המערער שעה שנגע בה, ו"כשהיא ראתה היא לא יכלה לעשות שום דבר". ממזכר שערכה חוקרת הנוער, ביום 15.7.2008 (נ/1), עולה כי המתלוננת הגיעה לתחנת המשטרה, בלוויית אמה, לאחר שהיא הופנתה למשטרה ממרכז שילוב. לפקידת הסעד מסרה האם, כי היא עצמה "ראתה את האב שוכב עם הילדה במיטה ומתחבק בה אך לא עשתה דבר ולא דיברה על כך עם הילדה, לאחר פנייה לרבנים הוא הורחק מהבית ואינו מגיע אליו". לדברי חוקרת הנוער, המתלוננת נכנסה לחדרה (של חוקרת הנוער) "בקלות", וידעה את מטרת בואה ואת השלכות הגשת התלונה נגד אביה. חוקרת הנוער הוסיפה עוד, כי המתלוננת הייתה מעורבת מאוד בסכסוך בין הוריה "ובקיא בפרטיו". חוקרת הנוער ציינה בנוסף, כי כאשר המתלוננת דיברה על הפגיעה המינית, היא "סיפרה את הדברים ללא אפקט תואם והשתמשה במילים כמו 'זה היה קורה בכיף פעמים'". בהמשך, נעשה ניסיון למקד את המתלוננת בפגיעה המינית עצמה, אך היא השיבה לשאלות בקצרה, ו"ללא אפקט". חוקרת הנוער התרשמה, כי המתלוננת חוותה את האירועים, אך היא אינה מבינה את חומרתם, ולא התאמצה למסור את מלוא הפרטים.

7. לאחר שהוחלט על סגירת התיק, הגיעה המתלוננת, ביום 2.4.2013, לתחנת המשטרה וביקשה למסור גרסה מפורטת, בהמשך לדברים שנמסרו על ידה בשנת 2008. ההודעה הנוספת נגבתה על ידי החוקרת, עליזה ארוך (נ/3ג)

(להלן: החוקרת), ובפתח ההודעה הסבירה המתלוננת לחוקרת כי בשנת 2008 היא לא מסרה את מלוא הפרטים, כיוון שאז "לא הייתי מוכנה לזה". כיום, כפי שנמסר על ידי המתלוננת, היא נשואה ואם לילד, ואינה מצויה בקשר עם אביה מזה כשש שנים. לגרסת המתלוננת, הדברים מעיקים על לבה, ובעצה אחת עם בעלה היא החליטה "לספר את הכל". בין יתר הדברים, מסרה המתלוננת בהודעתה, כי "... אני זוכרת שהייתי בגיל 12 בערך בין גיל 12 לבין 14, אבא שלי היה נוהג להיכנס לחדר שלי גם בעת שהייתי ישנה. הוא היה מעיר אותי וסוגר את הדלת. היה חושך בחדר והוא היה נשכב עליי פנים מול פנים, מנשק אותי בפנים. הוא היה מספר לי על החיים הקשים שהיו לו ועל זה שאני בתו היחידה ושהוא אוהב אותי מאוד". בהמשך, אומרת המתלוננת, "היו פעמים שהוא היה מרים אותי, שם אותי על המיטה, מכניס ידיים מתחת לכותונת שלי, היה מתחכך איתי, שאיבר המין שלו היה בזקפה והייתי מרגישה את איבר המין שלו מעל לכותונת". באחד המקרים, כך מספרת המתלוננת, נכנס המערער לחדרה בלילה "שכב איתי במיטה והתחיל לנשק אותי ולגוע בי באזור הישבן, אבל לא מתחת לתחתון. הוא ליטף אותי בישבן, לא החדיר אצבעות, זה היה מעל הישבן". לטענת המתלוננת, היא אמרה למערער שיקום ממיטתה כיוון שיש לה לימודים למחרת היום, אך הוא סרב. לדבריה, היא קמה מהמיטה "ממש עצבנית" ונעלה את המערער בתוך החדר. לאחר מכן, ניגשה המתלוננת לאמה ואמרה לה "תעזרי לי, זה לא יכול להימשך ככה, אני לא יכולה". לדברי המתלוננת, האם לא הסכימה לדבר עם המערער, שכן "היא פחדה ממנו פחד מוות", ואמרה כי תפנה לרב כדי לדבר איתו. לאחר המקרה של נעילת החדר, כעס עליה אביה והחרים ממנה את המפתח, אך היא קנתה מפתח חדש ונעלה את חדרה, כך שהמערער לא יכול היה להיכנס לחדר. בהמשך הודעתה, הוסיפה המתלוננת כי המערער גם ליטף את איבר מינה, והיא הרגישה את איבר מינו "בין הרגליים שלי מקדימה". המתלוננת ציינה בנוסף, כי היא מאמינה שהמערער הגיע לסיפוק מיני למרות שלא הרגישה רטיבות, וזאת משום שבאותה תקופה הוא לא קיים יחסים עם אמה.

8. לאחר חידוש תלונתה במשטרה, כתבה המתלוננת מכתב בן 3 עמודים לפרקליטות, אותו הכתירה תחת הכותרת "חיי" (8/ת). בית משפט קמא ציין, בהקשר זה, כי במכתבה גוללה המתלוננת את סיפורה האישי "והוסיפה - ולעיתים שינתה - את הפרטים שמסרה בעדויותיה במשטרה". בין היתר, כתבה המתלוננת כי אביה נכנס לחדרה פעמים רבות. לעיתים הוא נעל את החדר ולעיתים הוא הותיר את הדלת פתוחה, "על מנת שאמה לא תחשוד". לגבי מעשיו של המערער, מסרה המתלוננת: "בזמן שהיה בחדרי היה מרים אותי על מיטתי ומנשק אותי בפנים. הוא היה משכשך את איבר מינו בגופי. הייתי מרגישה את איבר מינו קשה, אך אף פעם לא הרגשתי זרע, מעל בגדי אבל היה מגיע גם כן לאיבר מיני. הוא היה מלטף את ישבני כולל את איבר מיני מעל לתחתון, כשהיה מעמיד אותי על מיטתי וגם כשהייתי שוכבת במיטתי". לטענת המתלוננת, המערער לא היה קם ממיטתה עד שהגיע לסיפוקו. לגבי האירוע שלו הייתה עדה האם, כתבה המתלוננת כי בסמוך לחצות הליל חזרה האם הביתה וראתה את המערער כשהוא "שוכב על גבו והמתלוננת על צדה". האם ביקשה מהמערער לצאת מהחדר ולהניח למתלוננת, אך הוא השיב שאם המתלוננת חפצה בכך, היא תבקש בעצמה. ואכן, המתלוננת ביקשה ממנו לצאת מהחדר והוא יצא. למחרת, החליטו המתלוננת ואמה לפנות לסיוע הרבנים. המתלוננת כתבה בנוסף, כי בשלב כלשהו היא החלה לקבל טיפול פסיכולוגי ונדרשה על ידי המטפלת להגיש תלונה במשטרה. בסופו של דבר, ניגשה המתלוננת לבית הילדים והנוער בקרית יובל והגישה תלונה. למחרת, כך נטען על ידי המתלוננת, החלו להישמע איומים ודרישות ממנה לבטל את תלונתה. המתלוננת הוסיפה ותיארה לחצים מצד משפחתה "לסגור את התיק".

9. בעקבות מכתבה זה של המתלוננת, נגבתה מהמתלוננת הודעה נוספת במשטרה, ביום 10.10.2013 (נ/ד3). בהודעה זו הבהירה המתלוננת, כי היא הסיקה שהמערער הגיע לפורקן, כיוון שלאחר המעשים היה המערער "נמס ונשכב לישון". המתלוננת הוסיפה עוד, כי אמה פנתה לשכנתה כדי שתברר עמה אם המערער פגע בה מינית. בשיחה עם השכנה, הכחישה המתלוננת "כל מעשה בה". בנוסף, שוחחה המתלוננת עם דודה, אשר תחקר אותה לגבי המעשים, והיא השיבה לו ב"כן" ו"לא". מתרשומת שערך באת כוח המאשימה, אשר נפגשה עם המתלוננת, ביום

19.3.2014, כהכנה לעדותה בבית המשפט, עולה כי בשנת 2008 היא לא רצתה להגיש תלונה, וכי הדבר נכפה עליה על ידי אמה, שביקשה להרחיק את המערער מהבית. לסברת המתלוננת, המערער היה מגיע לפורקן בתוך מכנסיו, ולכן היא לא חשה, להבנתה, ברטיבות. לעניין תדירות המעשים, מסרה המתלוננת כי הדברים התרחשו בין פעם אחת לפעמיים בשבוע, וזאת במשך שנתיים, ושללה את האפשרות שמדובר בפעם בחודש בלבד. לטענת המתלוננת, האם הייתה עדה ליותר מאירוע אחד, כאשר בחלק מהמקרים היא ראתה את המערער שוכב במיטתה, ולעיתים העירה לו כי ילך לישון בחדרו. לגבי אקיה מסרה המתלוננת, כי מרביתם למדו בישיבות, ולרוב הם לא היו בבית. אשר לאחים הקטנים, הם לנו בחדר שנבנה מחוץ לבית, הרחק מחדרה. בשיחת טלפון שקיימה המתלוננת עם באת כוח המאשימה, הוסיפה המתלוננת כי היא סיפרה על המעשים לשכנתה, מבלי להיכנס לפרטים, ואילו הדוד שמע מפיה מספיק כדי להבין.

10. לאחר שעמד על דבריה של המתלוננת מחוץ לכותלי בית המשפט, סקר בית משפט קמא את עדותה של המתלוננת בחקירתה הראשית ובחקירתה הנגדית בבית המשפט. בעדותה, הרבתה המתלוננת לכנות את המערער "שטן", ובמהלך העדות ניכרה מצוקתה הרבה. המתלוננת העידה, כי בהיותה בגיל 12 עד 14 שנים, נהג המערער להיכנס לחדרה בלילה ולהעירה. לעיתים היה המערער מעמיד אותה על המיטה, מחבק, מנשק ומלטף אותה בחוזקה בין רגליה, מתחת לכותנת ומעל לתחתוניה, וזאת "בתנועה מהישבן לאיבר המין". לאחר מכן, היה המערער משכיבה, נשכב מעליה ומספר לה על חייו הקשים, ואומר לה עד כמה הוא אוהב אותה. בחלק מהמקרים הרגישה המתלוננת את איבר מינו, שהיה "קשה קשה". לאחר מעשה, היה המערער מתגלגל על גבו ונרדם. לדברי המתלוננת, היא ראתה את אמה מתבוננת, לעיתים, אל תוך החדר מבעד לחלון או מבעד לדלת, אך היא אינה יודעת בדיוק מה ראתה. בשלב מסוים, לאחר שהאם פנתה לסיוע הרבנים - פסקו המעשים. לדברי המתלוננת, הוריה לנו בחדרים נפרדים ואילו אקיה - לא ראו כלום. כאמור, התלונה בשנת 2008 הוגשה ביוזמת האם שרצתה "משהו ביד" כלפי המערער. המתלוננת עצמה לא רצתה להיחשף, באותו שלב, ופחדה מהמערער. עם זאת, הבהירה המתלוננת כי התיק נסגר שלא בהסכמתה, ודבר הסגירה נודע לה במקרה. משעובדה זו התגלתה לה, היא כעסה על אמה ועזבה את הבית. בשנת 2013, קיבלה המתלוננת החלטה לפתוח שוב את תיק המשטרה, שכן היא חשה עצמה בשלה להתמודד עם ההשלכות, ומכיוון שרצתה "לעשות סגירת מעגל לסיפור שלי". בחקירתה הנגדית, מסרה המתלוננת כי אמה לקחה אותה למשטרה, בשנת 2008, כדי להגיש תלונה, מבלי שהיא (האם) שמעה מפיה על המעשים המיניים שבוצעו בה. המתלוננת אישרה, כי ידעה שאמה מעוניינת בגט, ולדבריה היא עמדה לצדה של האם בסכסוך הזוגי. המתלוננת אישרה בנוסף, כי המערער לא פגע בה משנת 2006 ואילך, למרות שהוא התגורר בבית עד לשנת 2008, בעוד שהיא רצתה להוציאו מהבית, משום ש"סוטה נשאר סוטה". המתלוננת טענה, כי הודעותיה הראשונות במשטרה היו חסרות ומבולבלות, כיוון שהיא חשה מצוקה וגם בושה, ולא הייתה מעוניינת לדבר. לדבריה, היא מסרה את הפרטים, לראשונה, במשטרה, ולאחר זאת משפחתה התנגדה להגשת כתב אישום נגד המערער, וניתקה עמה את הקשר. עוד טענה המתלוננת, כי אמה ואקיה הציעו לה כסף תמורת סגירת התיק. המתלוננת שבה והבהירה, כי בשלב הראשון, נסגר התיק על ידי האם ללא ידיעתה, ובשנת 2013 היא פנתה למשטרה כדי לחדש את ההליכים, ביודעה כי התיק נסגר. בית משפט קמא ציין, כי במהלך החקירה הנגדית עימת הסנגור את המתלוננת עם גרסאותיה השונות, בנוגע לתנוחת שכיבתו של המערער, "האחת, לידה עם הרגל עליה; השנייה, רוב גופו עליה עם נטייה לצד; והשלישית, כשהוא שוכב עליה פנים מול פנים". המתלוננת הבהירה בעדותה, כי "כל האופציות האלה אפשריות". לגבי השאלה, האם המערער בא על סיפוקו, מסרה המתלוננת כי לא ראתה ולא הרגישה זרע או רטיבות, אך עכשיו, משהיא נשואה ויודעת "מה זה קיום יחסים", היא מבינה שכשאדם שוכב מעליה ואיבר מינו קשה, ולאחר כמה דקות הוא מתגלגל ומתחיל לנחור, "מאז יש לי השערה שהוא סיים". לשאלה, מי ידע על המעשים בזמן אמת, מסרה המתלוננת כי הדוד ידע, עוד לפני הגשת התלונה בשנת 2008. הוא שאל אותה שאלות בנושא, והיא השיבה תשובות של כן ולא. לדברי המתלוננת, "אני מאמינה שהוא קיבל תמונת מצב", ו"הבין שעברתי התעללות מינית". לגבי השכנה, היא שאלה אותה שאלות, תוך כדי צעידה בשעת ערב, והמתלוננת השיבה גם לה בתשובות של כן ולא, אך לא פירטה מעבר לכך. השכנה לא שאלה אותה מפורשות אם המערער נוגע בה, שכן "באותה תקופה לא דיברו בחברה החרדית על דברים כאלו". לקראת סיום חקירתה הנגדית, הכחישה המתלוננת כי

בעלה שכנע אותה ודחק בה להגיש את התלונה בשנת 2013. בהתייחסה לתיאוריה של הסנגור, לפיה התלונה נולדה לאחר שהתעוררו בעיות ביחסי האישות בינה לבין בעלה, לא הכחישה המתלוננת כי היו בעיות מעין אלה, אך לשיטתה הבעיות נובעות מהפגיעה המינית שנגרמה לה, ועקב כך היא "הבינה את שורש הבעיה". המתלוננת הכחישה, כי בעלה הניע אותה לחדש את התלונה, כדי להגיש בעקבותיה תביעה אזרחית נגדו.

11. במסגרת פרשת התביעה העיד גם בעלה של המתלוננת, אשר מסר כי למחרת הנישואין ביקשה המתלוננת לשוחח עמו, וסיפרה לו כי אביה פגע בה, אך לא פירטה מעבר לכך. הבעל לא חקר ודרש בנושא, לאחר שהמתלוננת אמרה לו כי הנושא כואב לה, הגם שמדי פעם היא "זרקת" לו מידע. כך, למשל, באחת הפעמים הוא הרים את המתלוננת והיא החלה לבכות, באומרה שזה "לוקח אותה אחורה" ומזכיר לה את הפגיעה מצידו של אביה. במקרה אחר, היא הרגישה את חגורת מכנסיו של הבעל ונרתעה לאחור, ולדבריה זה הזכיר לה את החגורה של אביה. המתלוננת סיפרה לבעלה, כי היא נעלה את דלת חדרה על מנת למנוע מאביה לפגוע בה, אך הוא נטל את המפתח ממנה. עוד סיפרה, כי אביה "שכב אתה והכניס את ידו מתחת לבגדיה". לגבי תדירות המעשים, מסרה המתלוננת כי הדברים התרחשו בתדירות גבוהה, ולזיכרונה של הבעל מדובר בעשרות פעמים, אך הוא אינו יודע מה בדיוק עשה לה המערער. לדברי הבעל, המתלוננת מאוד רגישה לנושא וזה "פצע מדמם אצל". בין היתר, אמר הבעל בחקירתו הראשית, "...אני מאוד הכרתי אותה ללכת לטיפול, לטיפול נפשי ואני גם שכנעתי אותה שאם עושה לה טוב לפתוח את העניין מול המשטרה אז אני אמרתי לה תלכי עם זה" (עמ' 122 לפרוטוקול, ש' 21-22).

בחקירתו הנגדית, הוסיף הבעל כי המתלוננת סיפרה לו שהמערער "היה מכניס ידיים ... לתחתון מעבר לגוף שלה, מעבר לאיבר המין, אני לא יודע בדיוק מה הוא עשה שם" (עמ' 133 לפרוטוקול, ש' 10-12). הבעל אישר, כי בהודעתו במשטרה הוא הסביר מה גרם למתלוננת לשנות את דעתה ולחדש את התלונה בשנת 2013, באומרו "...אני שכנעתי אותה כי אני מרגיש בקשר שלנו שזה דבר שפוגע בה ויש צורך להוציא את הכל החוצה, לציון כי עקב בעיות ביחסי המין בינינו כתוצאה ממה שקרה עם אביה היא הולכת לטיפול אצל פזיותרפיסטית שגורמת לה להתגבר על כאב נפשי ופיזי" (עמ' 135-136 לפרוטוקול). העד הוסיף והבהיר, כי המתלוננת שיתפה אותו בפגיעה כבר למחרת החתונה, כך שהוא ידע על הנושא עוד לפני שהתעוררו הבעיות ביחסי האישות. לשיטתו של העד, "כל הרופאים קשרו מבחינה רפואית בין הבעיות לבין הפגיעה". לגבי התלונה משנת 2008 אמרה לו המתלוננת כי היא מרגישה שאמה ניצלה אותו, כיוון שהיא עצמה "לא רצתה ללכת ולחשוף את זה".

12. עדת תביעה נוספת היא אם המתלוננת. העדה מסרה הודעה במשטרה ביום 27.7.2008 (ת/6), אשר הוגשה לבית המשפט, בתחילה, לשם הבנת הרקע למסירת גרסתה. ואולם, בהמשך, ולבקשת ב"כ המאשימה, התבקשה הגשת ההודעה להוכחת אמיתות תוכנה, בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). בהודעתה במשטרה, תיארה האם את מערכת היחסים הקלוקלת בינה לבין המערער, והוסיפה כי בשנתיים האחרונות היא הבחינה בשינוי התנהגותי אצל המתלוננת. לדברי האם, לפני כשנתיים היא חזרה מאירוע כלשהו בשעות הערב וראתה את המערער "שוכב במיטתה של המתלוננת, מחבק אותה מאחור ולוחש דברים באוזנה, עיני המתלוננת (היו) פתוחות והחדר חשוך". האם מסרה עוד, כי למחרת היום המתלוננת בכתה ואמרה לה כי היא לא סובלת את המערער "ונגעלת ממנו". המתלוננת גם טענה כלפיה מדוע היא (האם) מרשה למערער להיכנס לחדרה. האם הרגישה את המתלוננת ואמרה לה כי היא תשוחח בעניין זה עם הרב. במהלך השנתיים האחרונות, אמרה לה המתלוננת כי המערער נכנס לחדרה בכל ערב שבת, סוגר את הדלת, מחבק אותה במיטתה, ומשתף אותה בכל מיני סיפורים עליה ועל ילדותו. לפני כשמונה חודשים, כך לדברי האם, היא הבחינה במערער כשהוא נכנס בשעות הלילה לחדרה של המתלוננת, שוכב מאחוריה במיטה ומחבק אותה מאחור באזור החזה. לדברי האם, היא לא ראתה נגיעות "למטה"

והמתלוננת לא סיפרה לה אם כך התרחש. במקרים אחרים, ראתה האם את המערער בסלון הבית ובמטבח "בא מאחורי המתלוננת ומחבק אותה". מתרשומת הכנה לעדות שערכה ב"כ המאשימה, ביום 22.10.2015 (ת/א6'), עולה כי האם אינה תומכת בהמשכו של ההליך הפלילי, וטוענת "כי אם היו מעשים מיניים היא הייתה מבחינה בהם". לגבי המקרה שבו ראתה את המערער בחדרה של המתלוננת, הסבירה האם: "... זה נראה לי מוזר כי חשבתי לעצמי שהוא לא עד כדי כך אוהב אותה, לא היה ביניהם קשר קרוב וידעתי שהיא לא סובלת אותו". בהמשך הסבירה האם, "...הלכתי למרכז להגנת הילד כי הפריע לי איך שהוא מחבק אותה בתור אבא שהילדים כל כך מפחדים ממנו ו(המתלוננת) ספציפית שנאה אותו ונגעלה ממנו". האם אישרה, כי היא מאוד רצתה שהמערער יצא מהבית, והיא הסתייגה מאוד מכך שהמערער נהג לגשת אל המתלוננת ברחבי הבית ולחבק אותה מאחור, "כי מה הוא רוצה ממנה?".

13. בעדותה בבית המשפט, תיארה האם את שראתה בעת שחזרה לביתה בשעות הערב, כמשהו "לא כל כך נעים" ודבר אשר "לא היה נראה לי נחמד". יחד עם זאת, מסרה האם כי לא ראתה בכך "משהו חריג", שכן "יש אבא שמחבק את הילדים כמו שהוא מחבק את שאר הילדים, זה מה שראיתי". לדברי האם, המערער נהג לשכב במיטה גם עם הבנים, ולא רק עם המתלוננת, ולשוחח איתם. בהמשך, הכחישה האם כי מסרה במשטרה שהמתלוננת סיפרה לה שבכל ערב שבת היה נכנס המערער למיטתה ומשוחח עמה. במהלך הדיון, הוכרזה האם כעדה עוינת והודעתה במשטרה הוגשה כראיה לתוכנה. בחקירתה הנגדית לב"כ המאשימה, סיפרה האם בכאב על מערכת היחסים העכורה שיש לה, כיום, עם המתלוננת. האם חזרה וטענה כי הדברים שהתרחשו בין המערער למתלוננת היו לא בריאים, ולכן היא ביקשה להוציא את המערער מהבית. עם זאת, לטענת האם "לא קרה פה שום דבר, חס וחלילה", ובהמשך היא אמרה "פעם אחת אבא הולך לישון קצת עם הבת שלו בצורת צניעות".

בחקירה הנגדית לב"כ המערער, טענה האם כי עניין של פגיעה מינית במתלוננת לא עלה בשיחות עם הרבנים. לדברי האם, המתלוננת נולדה למציאות של סכסוך בבית והיא (המתלוננת) רצתה שנושא הגט יתקדם מהר כדי שהמערער יצא מהבית, וזאת הייתה מטרת התלונה המקורית. האם הבהירה, כי המתלוננת נגעלה מהמערער "...כי בבית היה כמו עבדים קטנים. תעשי את זה, תעשי את זה, תעשי את הסנדיץ' ככה, תעשי ככה, צעקות, זהו, מספיק" (עמ' 228, ש' 18-19). האם מסרה עוד, כי היא מעולם לא ראתה את המערער שוכב פנים אל פנים על המתלוננת, והוסיפה כי כאשר המערער היה חוזר מהעבודה הוא היה נוהג לעבור בין כל הילדים, "לחבק אותם ולנשק אותם לפני השינה". לגבי חיבוקה של המתלוננת במטבח אמרה האם כי מדובר בחיבוק "אבהי לגמרי". הדבר הפריע לאם מבחינת דיני הצניעות, מבלי שחשבה שיש בכך מעשה מיני. האם הוסיפה והעידה כי רק היא מכבסת את הבגדים בבית, ולא הבחינה בכתי זרע על בגדי המערער או על המצעים. בשנים הרלוונטיות (2004-2006) נעדר המערער מהבית לתקופות ממושכות, עת שהה בארה"ב לפרקי זמן המסתכמים בכמחצית השנה. האם הכחישה, כי היא הציעה לבתה כסף תמורת סגירת התיק. עוד טענה האם, כי היא קיימה יחסי אישות עם המערער עד לשנת 2008. בחקירה החוזרת אמרה האם לב"כ המאשימה כי למרות חולשתה בבית, אם היה דבר בין המערער למתלוננת "הייתי מיד עושה משהו".

14. בית משפט קמא (מפי כב' השופט מ' בר-עם), ציין כי הגרסאות שנמסרו על ידי האם, בשנת 2008, בראיון בפרקליטות לקראת המשפט, ובעדות בבית המשפט, הן "זהות מבחינת תוכן בנוגע לגדר המחלוקת". זאת, פרט לעניין אחד, שאליו התייחסה האם בהודעתה במשטרה, לפיו המתלוננת סיפרה לה כי המערער נהג להיכנס לחדרה בכל ערב שבת. משלא נמצאה סתירה של ממש בין האמור בהודעת האם במשטרה לבין עדותה בבית המשפט, סבר שופט המיעוט כי יש לדחות את בקשת התביעה להעדיף את ההודעה במשטרה על פני העדות. שופט המיעוט הבהיר, כי אם קיים הבדל כלשהו בין הגרסאות השונות, הרי שהדבר נעוץ בתכלית מסירת הדברים. כך, "במשטרה, בשנת 2008 מסרה האם את הודעתה לצורך תמיכה בתלונה המתלוננת על מעשים מגונים לכאורה שביצע בה [המערער]. לימים, בראיון

בפרקליטות ובעדות בבית המשפט ביקשה לגונן על [המערער] וטענה לחפותו, הגם שלא חזרה בה מהתיאור העובדתי של מעשי [המערער] כפי שהובאו באמרתה" (פסקה 31 לחוות דעתו).

15. עד תביעה נוסף הוא דודה של המתלוננת. הודעתו של העד במשטרה, מיום 29.8.2014 (נ/2), הוגשה לבית המשפט בהסכמה, כראיה לאמיתות תוכנה, עובר לחקירתו הנגדית. בהודעתו מסר הדוד כי לפני כשש שנים, עת ישב במרפסת ביתו ביחד עם המתלוננת, היא סיפרה לו כי המערער נכנס לחדרה, ישב על המיטה והתחיל לספר לה, תוך כדי בכי, על חייו המרים. בשלב זה, הוא "חיבק אותה חזק והיא פחדה פחד מוות", אך למרות זאת היא "נתנה לו להמשיך לדבר ולא קראה לאמא שלה". כשבוע לאחר מכן, סיפרה לו המתלוננת על הבעיות בינה לבין אמה, ובשלב זה החליט הדוד לתחקר אותה לגבי האירוע עם האבא, "כי מדובר בילדה חרדית בת 16". הדוד הבין מהמתלוננת, כי באירוע המתואר על ידה היא ואביה היו לבושים, והמתלוננת "כיסתה גופה מרוב פחד". לאחר זאת, המערער "חיבק אותה חזק והרבה זמן, לא מעבר". בהזדמנות מסוימת שאל הדוד את האם אם היא מכירה את האירוע, והאם ענתה בחיוב והסבירה כי היא יושבה בחדר אחר בבית, "ופחדה [שהמערער] ירביץ לה אם תתערב". הדוד הבין, לדבריו, כי יש בעיות גם עם הילדים ולא רק בין ההורים ולכן ניסה לשכנע את המתלוננת ללכת לטיפול. המלצה זו באה על רקע שנאתה של המתלוננת כלפי המערער, ו"דברים שהיא פלטה". לגרסת הדוד, המתלוננת סיפרה לו "שהמקרה עם החיבוק" התרחש מספר פעמים, ובכל פעם שהמערער התיישב על מיטתה וסיפר לה על חייו, הוא "חיבק אותה חזק". הדוד הוסיף עוד, כי המתלוננת לא סיפרה על נגיעות באיברים מוצנעים או מתחת לבגדים, הגם שלשיתו "זה לא דבר נורמלי שאבא מחבק את הבת שלו שהיא בת 16 והיא כבר בוגרת". בעדותו בבית המשפט מסר הדוד, כי לשמע דברי המתלוננת "נדלקה לו נורה אדומה", שכן הוא טיפל בעבר בילדים עם בעיות במשפחה, "לרבות במקרים של הטרדה מינית". לדברי הדוד, הוא שאל את המתלוננת שאלות "באופן שלא תבין בדיוק לאן (הוא) חותר". הדוד הבהיר, כי המתלוננת נהגה להיוועץ בו רבות אך לאחר נישואיה היא ניתקה עמו מגע.

16. בחקירתו הנגדית, אישר הדוד כי הוא מעולם לא הסתדר עם המערער. הדוד גר בדירה מעל למשפחת המערער ותמיד שמע צעקות, ובנסיבות אלה הוא שימש כ"אבא שני" לילדי המערער. לגרסת הדוד, הוא המליץ על טיפול למתלוננת בשל האלימות המילולית בבית ולא עקב חשד לביצוע עבירות מין. למעשה, הוא ביקש לשלוח את כל הילדים לטיפול מעין כזה, אך המתלוננת סירבה לטיפול. לטענת הדוד, לו חשד במעשה מיני מצד המערער הוא היה דואג להוציאו מיידית מהבית. לדבריו, הוא סבר כי החיבוק החזק "אינו ראוי מבחינת צניעות ללא קשר לכוונה מינית".

17. מטעם התביעה העידה גם חוקרת הנוער, גב' הילה מזרחי, אשר ציינה כי בתקופה הרלוונטית בשנת 2008, היא שימשה כחוקרת נוער במרכז הגנה לילדים ונוער בירושלים (להלן: מרכז ההגנה). חוקרת הנוער גבתה את הודעותיה של המתלוננת במרכז ההגנה וכתבה "מזכר התרשמות". בחקירתה הנגדית, הבהירה חוקרת הנוער כי לפני שגבתה את הודעת המתלוננת, היא קיבלה עדכון מפקידת הסעד של מרכז ההגנה, אשר שוחחה עם אמה המתלוננת. חוקרת הנוער התרשמה כי המתלוננת מעורבת בסכסוך בין הוריה, "וישנו קשר סימביוטי בין האם לבת".

ראיות ההגנה

18. בפתחו של חלק זה, סקר בית משפט קמא את אמרותיו של המערער, האחת מיום 22.9.2008 (ת/3), והשנייה מיום 23.4.2013 (ת/4). באמרתו הראשונה, הכחיש המערער את כל המיוחס לו וטען לעלילה שנועדה לחייבו במתן גט. לטענת המערער, הוא ניהל מערכת יחסים תקינה עם המתלוננת, והוא חיבק ונישק אותה מבלי לדעת שהיא כל כך

שונאת אותו, בהשפעתה של האם. המערער טען בנוסף, כי הוא נישק וליטף את המתלוננת, בדיוק כפי שנהג עם שאר ילדיו. עם זאת, הודה המערער כי שכב לצידה של המתלוננת במיטתה, ואף היא שכבה לידו במיטתו, אך הכחיש כל מעשה מיני. באמרתו השנייה, שנגבתה לאחר חידוש התלונה, טען המערער ליחסים טובים עם המתלוננת עד לתקופת הגירושין. לדבריו, הוא היה במרבית הזמן בנסיעות, וכאשר הוא שב לביתו מחו"ל הוא נהג להביא למתלוננת מתנות. בנוסף, הוא היה עוזר לה בשיעורי בית כששהה בארץ, ומסיע אותה למקומות שונים, לבקשתה. המערער הכחיש, כי הוא נכנס לחדרה של המתלוננת בעת שישנה והכחיש כל מעשה מיני בגופה. המערער טען בנוסף, כי המתלוננת הודתה בפני שני אחיה כי "הכל שקר" וכי התלונה הוגשה נגדו כנקמה. לטענתו, האשם נעוץ ברעייתו, אשר עירבה את הילדים בסכסוך לא להם, "עד כי המתלוננת נעשתה אובססיבית כלפיו ורצתה לנקום בו".

19. בעדותו בבית המשפט, מסר המערער כי בשנים 2004-2006 הוא היה ממקימי ארגון חסד, אשר פעל בקרב אברכים שהיו בשולי החברה החרדית. במסגרת זו, הוא טס לארה"ב וקנדא 4 פעמים בשנה, לתקופות של חודש עד חודש וחצי בכל נסיעה. בעת ששהה בארץ, הוא נהג, בכל לילה כשחזר מעבודתו, אם הילדים היו ערים, לחבק ולנשק אותם ולהתעניין בשלומם. המערער הכחיש, כי נגע במתלוננת במקומות אינטימיים, עת נכנס לחדרה. עם זאת, הודה המערער כי שכב במיטתה של המתלוננת לצידה, וחייב אותה מאחור, והוא אינו מוצא בכך כל פסול. לדבריו המערער, למתלוננת היו קשיים רבים בבית ספר, ולפיכך הוא ראה לנכון לחבק אותה "ולהגיד לה שאוהבים אותה", על מנת שהיא תבין "שיש דרך לעבור מצבים קשים בחיים". לשאלת בית המשפט, השיב המערער כי הוא שכב לצדה של המתלוננת כיוון שהיה עייף והחדר היה קטן, כך שאין בו מקום לכיסא או שולחן, אלא רק למיטה וארון. לגרסת המערער, בדרך כלל הוא ישב על המיטה, אך פעם או פעמיים כשהיה עייף הוא נשכב לצידה של המתלוננת. לא זכור למערער כי היה דבר הקשור למפתח של החדר, ולדבריו לא היו בבית מפתחות כלל. לטענת המערער, החברה החרדית מפולגת "לעניין הלכות הנגיעה בבנות". לדבריו, אצל האמריקאים אין בעיה לחבק ולנשק בת, אך בחברה החסידית הדבר אסור.

בחקירתו הנגדית, מסר המערער כי היה מגיע לביתו כל ערב בשעות 22:00-23:00, ואלו השעות בהן הוא נהג לשוחח עם המתלוננת בחדרה או מבעד לחלון. לדבריו, לעיתים כשאכל ארוחת ערב הייתה רעייתו אומרת לו שיש בעיה עם המתלוננת והיא צריכה "...קצת אבא, קצת חיזוק". במקרים מסוימים המתלוננת עצמה פנתה אליו. המערער הודה, כי נהג לומר למתלוננת שהוא אוהב אותה "אך מעולם לא דיבר על יופי", כיוון ש"זה לא בסדר". המערער הכחיש כי ליטף את המתלוננת בפלג גופה התחתון, ולדבריו כאשר שכב לידה במיטתה הוא חיבק אותה עם יד אחת מסביב לראש ומסביב לצוואר. עוד טען המערער, כי הוא לא נצמד בגופו לגופה של המתלוננת, כיוון שהמיטה הייתה רחבה מספיק. לטענתו, כל ילדיו היו באים למיטתו, קופצים עליו ושוכבים לצידו, וגם המתלוננת, כשהייתה כבת 14, הייתה מגיעה למיטתו. המערער הכחיש, כי נכנס לחדרה של המתלוננת כאשר היא ישנה, ולטענתו תלונתה של המתלוננת נבעה מהתנהלות האם אשר השפיעה על מהלך חייה של המתלוננת. המערער הוסיף וטען, כי התלונה חודשה בשנת 2013 "בלחץ הבעל ממניעים שונים".

20. אחי המתלוננת, י', מסר כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום הוא למד בישיבה בירושלים, וכאשר היה בגיל 18-20 שנה הוא נהג לחזור הביתה מידי יום חמישי, ואחת לשלושה שבועות היה נשאר בבית לשבת. לגרסתו של י', האב נהג לחזור הביתה בשעה מאוחרת ולהעניק יחס יפה לכל הילדים. לדבריו, לעיתים היה המערער שוכב לצידו במיטה. אשר ליחסים בין ההורים, מסר י' כי היו בעיות קשות בבית אשר לוו בצעקות ובחוסר הבנה ביניהם. הבנים למדו בישיבות ולכן היה להם יותר קל מהמתלוננת, אשר גרה בבית, והיה לה "מאוד מאוד קשה". בשל העובדה כי האב נהג להטיל על המתלוננת את כל מטלות הבית, כמו גם עבודות הקשורות לעיסוקו של האב, התפתחה ביניהם "שנאה והתנתקות חזקה מאוד". עקב המצב בבית, נהגה המתלוננת להתקשר אליו (אל י') והוא היה מעודד אותה. אשר לתלונתה של

המתלוננת, מסר י' כי לא ייתכן שבוצעו בה המעשים הנטענים בעת שהוא שהה בבית (כשלושה חודשים בשנה, בנוסף לסופי שבוע וימים אקראיים), שכן הוא "הלך לישון אחרי אביו" ולא הבחין בכל דבר חריג בהתנהגותו. עוד מסר י', כי דלת חדרה של המתלוננת הייתה פתוחה, שכן "זה חדר במרכז הבית". אשר לתלונה משנת 2008, נטען על ידי י' כי המתלוננת אמרה לו שהמטרה הייתה להוציא את המערער מהבית, "כך היא אמרה לי במפורש, מפורשות, ללא ספק". לשאלתו אם בוצעו בה מעשים מיניים, אמרה לו המתלוננת שלא היה שום דבר, אלא שאנחנו "לא רוצים אותו יותר בבית". י' הכחיש, כמו גם אמו, כי הציע למתלוננת כסף תמורת סגירת התיק. לדבריו, משחודשה התלונה בשנת 2013, הוא נסע אל המתלוננת ביחד עם האם כדי להבין "מה פשר העניין", שכן היא אמרה לו מפורשות בשנת 2008 כי לא היו דברים מעולם. לטענת י', במהלך השיחה מסרה להם המתלוננת כי היא נזקקת לטיפול נפשי עקב בעיות עם בעלה, ואין לה כסף לממן טיפול כזה, ולכן הם הציעו לה סיוע כספי.

בחקירתו הנגדית, טען י' כי המערער התנהל בצניעות בבית "מבחינת לבושו ולשונו" ומעולם לא נקט באלימות פיזית. לדבריו, עקב הסכסוך בין הוריו המצב בבית נעשה יותר ויותר קשה במהלך השנים, "ונכנסו לאמא פחדים" ולכן היא והמתלוננת ביקשו להוציא את המערער מהבית. י' הכחיש בעדותו, כי הוא ואָחיו הפעילו לחץ על המתלוננת לבל תעיד נגד המערער. אשר לפגישה עם המתלוננת לאחר חידוש התלונה, מסר י' כי המתלוננת טענה שיש לה בעיות קשות "בשלום בית" וכי אביה הרס לה את החיים, "והיא רוצה לתבוע אותו בשביל לנקום בו". לסברתו של י', המתלוננת פועלת כיום לפי מוצא פיו של בעלה, כיוון שהיא "רכרוכית" ו"לא היה לה אף פעם שום דעה עצמית". עוד נטען, כי בעלה של המתלוננת אישר בפניו כי הם הולכים לחדש את התביעה ולתבוע את המערער "גם בכסף".

21. אח נוסף של המתלוננת, מ', טען כי הוא למד בישיבה בבני ברק, אך חזר לביתו לחופשות המסתכמות בכ-3 חודשים בשנה, וכן שהה בסופי שבוע, פעם בחודש. לדברי מ', חלון חדרה של המתלוננת פונה לחדרו והיה תמיד פתוח, ולפיכך לא ייתכן שבוצעו במתלוננת המעשים המיוחסים למערער. לכל היותר, נהג המערער לשוחח עם המתלוננת וללטף אותה, כפי שנהג עם כל ילדיו, אך הוא לא ראה את המערער שוכב לצידה של המתלוננת. לדברי מ', לפני כשש שנים התגוררה המתלוננת בביתו במשך כשנה והם שוחחו, לא פעם, בנושא. מ' טען, כמו אחיו י', כי מטרתה של המתלוננת הייתה להוציא את המערער מהבית ולשם כך הייתה מוכנה לעשות כל דבר, "גם אם זה כלול במשטרה". לאחר מעשה, אמרה לו המתלוננת כי היא התייעצה והבינה שזו הדרך היחידה להוציא את המערער מהבית, "כי כבר ניסו להוציא אותו והוא חזר". בהמשך, שמע מ' את אותם דברים גם מהאם. מ' גורס כי אם הייתה אמת בתלונה, המתלוננת הייתה מספרת לו על כך כיוון שהקשר ביניהם היה מאוד חזק. לאחר חידוש התלונה בשנת 2013, אמרה לו המתלוננת, לדבריו, כי הסיבה להגשת התלונה היא הקשיים שהיא חווה עם בעלה, שאותם היא תולה בהתנהגותו של המערער כלפיה ולכן היא רוצה להתנקם בו. כיום, קיים נתק בינו לבין המתלוננת, שכן בעלה של המתלוננת החליט לנתק אותה ממשפחתה ולעבור להתגורר בחו"ל, ביחד עם משפחתו. בחקירתו הנגדית, הכחיש מ' כי איים על המתלוננת כי אם תמשיך בהליך הפלילי היא תנודה מהמשפחה. לדבריו, מטרתו הייתה להראות לה שלא מוציאים דברים מפרופורציה ושוברים את הכלים.

קביעות מהימנות - דעת המיעוט

22. שופט המיעוט התייחס, בראש ובראשונה, לגרסתה של המתלוננת, בקובעו כדלקמן:

"כעולה מהראיות, גרסת המתלוננת אינה חפה מסתירות ועדותה מעלה תהיות, אשר גם אם אין בהן כדי לקעקע

לחלוטין את גרסתה, מצאתי כי דבריה בפני הדוד ואחיה מעלים תמיהות לכבישת גרסתה המאוחרת משנת 2013, מבלי שניתן להן הסבר סביר ומשכנע ומכאן, כי אין בעדותה, לבדה, בהיעדר תוספת ראייתית מספקת כדי להוביל להרשעת [המערער] מעבר לספק סביר כנדרש בהליך פלילי" (פסקה 49 להכרעת הדין).

לגישת שופט המיעוט, אין לשלול את האפשרות – לנוכח האווירה העכורה והמתוחה ששררה בבית – כי מעשיו של המערער פורשו על ידי המתלוננת באורח שגוי, למרות שהם לא בוצעו לשם סיפוק וגירוי מיני. שופט המיעוט סבור, כי במהלך השנים התפתחו הדברים בתודעתה של המתלוננת "לגרסה מפורטת ולמעשים מיניים של ממש".

שופט המיעוט פירט את גרסתה של המתלוננת, כפי שנמסרה במשטרה בשנת 2008, כאשר בשנת 2013 הגיעה המתלוננת למשטרה ומסרה גרסה מפורטת אשר "סותרת בחלקה את גרסתה המוקדמת משנת 2008 ומעלה טענות חדשות שלא בא זכרן בהודעותיה הראשונות". כך, למשל, בגרסה המאוחרת סיפרה המתלוננת כי אביה נהג להעירה משנתה, לשכב עליה פנים מול פנים, ולנשק אותה. לעיתים, הוא העמידה על המיטה, הכניס את ידיו מתחת לכותנת, וחיך את איבר מינו הזקור באיבר מינה, עד שהגיע לסיפוק מיני. גרסה זו, כך הבהיר שופט המיעוט, לא הוצגה בהודעות הראשונות משנת 2008. בגרסה המוקדמת, מסרה המתלוננת כי הליטוף היה מעל הבגדים והיא לא הזכירה פריטי לבוש, כמו כותנת או תחתון. סתירה נוספת מוצא שופט המיעוט בכך שבגרסאות המוקדמות מסרה המתלוננת כי המערער שכב לצידה, ואילו בגרסאות המאוחרות טענה כי המערער שכב מעליה. עוד מסרה המתלוננת בהודעה המאוחרת כי המערער הגיע, לדעתה, לסיפוק מיני כיוון שהוא לא קיים, באותה עת, יחסי מין עם אמה, דבר שנסתר בעדותה של האם. שופט המיעוט סבר, כי הגרסה המאוחרת משנת 2013 היא בבחינת עדות כבושה, אשר נמסרה כחמש שנים לאחר שהמתלוננת מסרה גרסה ראשונה שגם היא הייתה "כבושה וסתמית", דבר המכרסם באמינות הגרסה המאוחרת, במידה המעוררת ספק באשמתו של המערער.

23. אשר לעדויות המלמדות על מצבה הנפשי הקשה של המתלוננת בתקופה הרלוונטית, קבע שופט המיעוט כי "מצבה הנפשי של המתלוננת לא נגרם בהכרח ממעשי [המערער]". להתרשמותו של שופט המיעוט "מקור קשייה הנפשיים של המתלוננת מורכב יותר וההתדרדרות הבולטת בהתנהגותה אירעה סמוך לגירושי הוריה ובשל המצב הקשה ששרר בבית שעליו אין חולק". אשר למצבה הנפשי של המתלוננת לאחר נישואיה, ציין שופט המיעוט כי לא ניתן לשלול את האפשרות כי המציאות הקשה ששררה בבית, אשר לוותה "בצעקות, השפלות, אלימות מילולית ואיומים", הותירה חותם רגשי אצל המתלוננת. על רקע מעורבותה הפעילה של המתלוננת בסכסוך הקשה שהתגלע בין שני הוריה, סבר שופט המיעוט כי הדבר עלול היה "לגרום למתלוננת קשיים ובעיות שונות לאורך שנות חייה". בנסיבות אלה, גורס שופט המיעוט כי אין לקבל את דברי בעלה של המתלוננת, לפיהם הבעיות ביחסי האישות בינו לבין המתלוננת נבעו "מאותה פגיעה נטענת של [המערער] במתלוננת בילדותה".

שופט המיעוט הוסיף עוד, כי לגרסה המתיישבת עם חפותו של המערער יש תמיכה בדמות עדויותיהם של י' ו-מ', אחיה של המתלוננת, אשר מסרו כי המתלוננת אמרה להם מפורשות שהדברים אותם יחסה למערער לא היו ולא נבראו, וכל מטרתה הייתה להוציאו מהבית. לכך יש להוסיף את דבריהם של י' ו-מ', לפיהם אמרה להם המתלוננת בהזדמנויות שונות כי היא רוצה לנקום במערער, באשר הוא מקור הבעיות ביחסים בינה לבין בעלה. שופט המיעוט סבר, כי אין לדחות כבלתי אמינים את דבריהם של האחים, שהיו עקביים ומסרו דברים דומים, הן בחקירתם במשטרה והן בעדויותיהם בבית המשפט. שופט המיעוט הוסיף עוד, כי שני האחים "תיארו קשר נפשי חזק ויומיומי בינם לבין המתלוננת וטענו כי מעולם לא סיפרה להם על פגיעה מינית בה ואף לא רמזה דבר". לשיטתו של שופט המיעוט, יש בעדויות האחים כדי לכרסם באמינות גרסתה של המתלוננת, גם אם עדויות אלה "אינן פוגעות במהימנות המתלוננת מעיקרה".

24. שופט המיעוט הוסיף וקבע, כי גם עדותו של הדוד אינה תומכת בגרסתה של המתלוננת. זאת, מאחר שגם לדבריו המתלוננת לא סיפרה לו על נגיעות במקומות מוצנעים בגופה ועל כך שהמערער העמיד אותה על המיטה. לכל היותר, תיארה המתלוננת בפני הדוד חיבוקים מעל הבגדים וליטוף בזרוע והיד. הדוד התרשם, כי לו היו נגיעות נוספות הוא היה יודע על כך.

עוד ציין שופט המיעוט, כי זמני שהותו של המערער בבית מחלישים את אמינות גרסתה של המתלוננת, שכן המערער העיד על היעדרויות רבות מהבית, המסתכמות בפרק זמן של כמחצית השנה, כך ש"תדירות המעשים להם גורסת המתלוננת מוקשה", בעיני שופט המיעוט.

המתלוננת גרסה, כי המערער הגיע לסיפוק מיני ותלתה זאת בכך שהוא אינו מקיים יחסי אישות עם אמה, אך לא נמצא לכך חיזוק ראיתי. נהפוך הוא, האם העידה כי קיימה יחסי אישות עם המערער עד לשנת 2008, כשאז קיבלה היתר מהרבנים להימנע מכך. לכך יש להוסיף, לדעת שופט המיעוט, את העובדה כי האם העידה כי לא הבחינה בכתמי זרע על בגדיו של המערער או על המצעים במיטתו, בעוד שהיא בלבד "עסקה במלאכת הכביסה בבית".

עוד הבהיר שופט המיעוט, כי המתלוננת אינה יודעת להסביר מדוע חדל המערער ממעשיו "ביום בהיר אחד", וידוע הוא כי המערער המשיך להתגורר בבית כשנתיים נוספות לאחר הפסקת האירועים.

25. אשר למהימנות המערער, ציין שופט המיעוט כי הלה לא הכחיש כי נהג להיכנס לחדרה של המתלוננת בשעות הערב המאוחרות, "אז התיישב או נשכב על מיטתה לצדה, חיבק ונישק אותה, התעניין בשלומה ושוחח עמה וגם על דברים אישיים שלו". עם זאת, הכחיש המערער כי ביצע מעשים מגונים במתלוננת, והוסיף כי "בקהילה האמריקאית במגזר החרדי מקובל שאב ינהג בבתו בחיבה פיזית יחבקה וינשקה, כדרך אב בילדיו".

לגישת שופט המיעוט, גרסתו של המערער לא נסתרה בחקירה נגדית, והיא נתמכת בעדויות עדי ההגנה ובני המשפחה. המדובר בגרסה אשר נמסרה "באופן רהוט ועקבי, ללא ניסיון להעצים בעובדות או לייפות את המציאות".

לסיכום, גורס שופט המיעוט כי לנוכח הקשיים שפורטו לעיל בגרסתה של המתלוננת, ומאחר שגרסתו של המערער "לא נסתרה, הופרכה, ואף נתמכה בראיות חיצוניות", נותר ספק בדבר אשמתו של המערער. עם זאת, מצא שופט המיעוט להבהיר כי אין בדבריו אלו כדי לומר כי עדותה של המתלוננת אינה אמת, וכי יש בכך "כדי להטיל ספק במהימנות עדותה".

עמדת שופטי הרוב

26. דעת הרוב נכתבה על ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן, אליה הצטרף כב' השופט י' נועם, סגן נשיא. לגישת שופטי הרוב, "המתלוננת השאירה בעדותה רושם אמין, תיאוריה נשמעו אמינים, וכך גם הרגשות שהביעה במהלך עדותה". ועוד נקבע, כי "המתלוננת מסרה בבית המשפט עדות רציפה, ברורה, ותארה באופן עקבי מעשים שעשה לה [המערער] כעשר שנים קודם לכן". שופטי הרוב סברו, כי "גרסתה הבסיסית" של המתלוננת הייתה זהה – "אביה היה נכנס לחדרה, שוכב במיטתה ומלטף אותה באיבריה המוצנעים, או מרים אותה ומלטף אותה, וכך מחכך את איבר מינו

בגופה". אשר לִסְתִירוֹת, עליהן עמד שופט המיעוט, גורסים שופטי הרוב כי הדבר נעוץ בכך, כי בעת הגשת התלונה בשנת 2008, המתלוננת התביישה לחשוף את מלוא הדברים ואף ציינה כי היא פוחדת מאוד מהמערער. לעומת זאת, התלונה בשנת 2013 נמסרה לאחר שהמתלוננת לא הצליחה להשתחרר "מסיפור חייה", ומאחר שהדבר פגע, לדבריה, באינטימיות בינה לבין בעלה.

עוד ציינו שופטי הרוב, כי בעת מסירת הגרסה הראשונה הייתה המתלוננת כבת 16 שנים; התלונה המאוחרת הוגשה על ידה בגיל 21; ואילו עדותה בבית המשפט נמסרה כשנתיים מאוחר יותר. הודגש, כי ניכר הבדל בעדות, בין התקופה שבה המתלוננת הייתה נערה צעירה מבית חרדי "המתארת אירועים שקרו לה מבלי להבין את משמעותם עד תום", לבין עדותה בהיותה בגירה, נשואה ואם לילדים. לגישת שופטי הרוב, ייתכן גם כי ההבדל בגרסאות נובע מחלוף הזמן בין מסירת הגרסה המוקדמת לזו המאוחרת.

27. אשר לגרסת המערער, שהודה כי שכב במיטה עם המתלוננת וחיבק אותה מאחור, ציינו שופטי הרוב כי היא מעלה תמיהות וקשיים לא מעטים. זאת שכן, מדובר במשפחה חרדית "בה לא מקובל שאב ישכב במיטתה של בתו בת ה-12-14, ויחבק אותה תוך כדי כך". נקבע, בהקשר זה, כי עצם העובדה שהמערער מודה כי שכב במיטתה של המתלוננת "מחזקת את גרסת המתלוננת לגבי מעשיו". עוד הובהר, כי בני המשפחה, לרבות דודה של המתלוננת ואמה, מסרו כי התנהגות מעין זו אינה מקובלת במגזר החרדי, וזאת מטעמי צניעות ולא משום שיש בכך, בהכרח, כוונה מינית. גם המתלוננת אמרה בעדותה הראשונה, "הוא עשה דבר אסור שהוא שכב איתי במיטה".

28. בהתייחס לעדות בעלה של המתלוננת, קבעו שופטי הרוב כי יש בה כדי לחזק את גרסתה של המתלוננת. דבריו של הבעל תואמים את עדותה של המתלוננת, והם "אף מעידים על עוצמת הפגיעה שנפגעה המתלוננת [מהמערער]". לדברי הבעל, הוא שכנע את המתלוננת לגשת לטיפול נפשי. בעלה של המתלוננת אף סיפר על ניסיונותיהם של בני המשפחה למנוע את התלונה. כך, האח מ' אמר לו כי אם המתלוננת "תעמוד על עדותה", משמעות הדבר תהא ניתוק הקשר שלה עם המשפחה. האח י' הגיע לביתו ביחד עם האם והציע סכום כסף הנע בין 20,000 ל-30,000 ₪, כדי שהמתלוננת לא תעיד. זאת, תוך התייחסות לחומרת הפנייה "לערכאות שאינן דנות על פי דין תורה". הבעל הוסיף ומסר בעדותו: "האמא הייתה שם, שניהם ישבו ושכנעו אותנו לא לגשת למשטרה, אמרו מה זה יעזור לך? אפילו האח י' אמר מה זה יעזור לך? אם הוא עשה את זה, זה לא יעזור לך שום דבר. אם הוא עשה מה שעשה תמשיכי בחיים שלך, יש לך שני ילדים, תמשיכי הלאה". עוד הובהר, כי בני המשפחה שלחו אל המתלוננת רב כדי לשכנעה שלא תעיד.

שופטי הרוב קבעו, כי עדותו של הבעל היא עדות אמינה. הוא לא הפריז בתיאור הדברים ששמע מהמתלוננת, ולא שאל אותה לפרטים בשל מצבה הנפשי. תיאורו את מצבה הנפשי של המתלוננת היה אותנטי, והוא עמד על מצבה הנפשי באופן כללי "ובסיטואציות המזכירות לה את הפגיעה המינית בפרט". נקבע, כי עדות הבעל מחזקת את גרסת המתלוננת גם משום שהדברים נאמרו לו מיד לאחר החתונה, ללא קשר לתלונה במשטרה, ועוד "בטרם ידעה המתלוננת שיתעוררו קשיים ביחסים בינה לבין בעלה". שופטי הרוב הבהירו בנוסף, כי מלבד החיזוק לעדותה של המתלוננת, "דבריו של העד [הבעל] משליכים גם בעניין הערכת עדותם ומהימנותם של בני המשפחה בבית המשפט".

29. מכאן עברו שופטי הרוב לדון בעדותה של האם, אשר לשיטתם "לא השאירה רושם טוב". שופטי הרוב הבהירו, כי הגרסה הראשונה שמסרה האם, ביום 27.7.2008 (ת/6), תואמת "בבסיסה" את עדות המתלוננת "הן לגבי האירוע שהתרחש כאשר האם הייתה בחתונה, וכשחזרה ראתה את [המערער] במיטת המתלוננת; הן לגבי חיבוק של [המערער]

את המתלוננת כאשר שכב במיטתה; הן לגבי ריבוי הפעמים בהן נכנס [המערער] לחדרה של המתלוננת; והן לגבי סגירת דלת חדרה של המתלוננת על ידי [המערער]". הובהר על ידי שופטי הרוב, כי בשיחה שהתקיימה, ביום 3.10.2008, בין האם לבין החוקרת, מאיה יוספוב, התנגדה האם לעריכת עימות בין המתלוננת לבין המערער. בשנת 2010, נסגר תיק החקירה לבקשת האם, אשר חששה כי התלונה תפגע בהליך הגירושין עם המערער. לדבריה, אין צורך בהליך פלילי ודי באזהרת המערער. עוד הבהירה האם, כי היא שוחחה עם המתלוננת, והיא "איננה מוכנה לשתף פעולה עם ההליך הפלילי ולא תבוא להעיד".

30. בראיון שהתקיים עם האם בפרקליטות לקראת עדותה בבית המשפט, אמרה האם כי אינה מבינה את הדרך בה בחרה המתלוננת ללכת, שכן לדבריה "צריך לדעת לסלוח ולהניח לדברים רעים מהעבר". האם הוסיפה עוד, כי "אם היו מעשים מיניים, היא הייתה מבחינה בהם ולא כך הוא". לגבי הערב בו חזרה מחתונה וראתה את המערער במיטתה של המתלוננת, היא הבינה שמשוה לא בסדר, אבל "לא בהיבט מיני אלא עצם הקירבה הפיזית שראתה בין [המערער] למתלוננת לא עלתה בקנה אחד עם היחס שלו אליה באופן כללי ועם השנאה שלה כלפיו". היא החליטה לפנות למרכז ההגנה "כי הפריע לי איך שהוא מחבק אותה... [והמתלוננת] ספציפית שנאה אותו ונגעלה ממנו". האם אישרה, כי באותה תקופה לא קיימה יחסי אישות עם המערער. עוד אישרה האם, כי היא ואחד הבנים הגיעו לביתה של המתלוננת והציעו לה תשלום, אך זאת "לצורך מימון עזרה נפשית לה ולבעלה".

31. בעדותה בבית המשפט, חזרה האם ומסרה כי ראתה את המערער רק פעם אחת, כשהוא שוכב במיטתה של המתלוננת עם הגב לקיר ומחבק אותה. לדבריה "לא חשבתי שזה בריא בגלל המצב בבית, אבל להגיד שראיתי עוד פעם? זה לא היה". האם הכחישה כי אמרה במשטרה שהמתלוננת סיפרה לה שהמערער שוכב במיטתה ומחבק אותה כל ערב שבת. לדבריה, "בחיים לא אמרתי מילה כזאת שהוא שכב במיטה שלה בערב שבת [פונה לתובעת] את היית מרשה לילדה שלך עם בעלך להיכנס לחדר כל ערב שבת ולשכב עם הבת שלך? לא".

32. שופטי הרוב התרשמו, כי עדות האם בבית המשפט אינה אמינה. היא לא רצתה להעיד בבית המשפט, כפי שהבהירה שנים קודם לכן, ודאגה למסור למתלוננת כי אם תעיד נגד המערער ינותקו הקשרים בינה לבין יתר בני המשפחה. נקבע, כי האם ניסתה, ביחד עם אחד הבנים, לפתות את המתלוננת בתשלום כספי בלתי מבוטל, כדי שתחזור בה מתלוננתה. נראה לשופטי הרוב, כי רגשות האשם והקושי להודות בכך כי לא הגנה על המתלוננת כנדרש מפני המערער, הם שעומדים מאחורי גרסתה בבית המשפט. בנסיבות אלה, קבעו שופטי הרוב כי יש להעדיף את גרסת האם במשטרה על פני הגרסה המאוחרת שנמסרה בעדותה בבית המשפט. עוד צוין על ידי שופטי הרוב, כי יש בדברים שאליהם לא התכחשה האם כדי לתמוך בגרסת המתלוננת, ובהם: העובדה כי היא ראתה את המערער שוכב במיטתה של המתלוננת ומחבק אותה; העובדה כי המתלוננת התלוננה בפניה (בפני האם) על כך; העובדה שמעשיו של המערער נראו לה כבלתי תקינים ובלתי מקובלים במגזר החרדי; והעובדה כי היחסים בין המערער למתלוננת היו גרועים והמתלוננת שנאה אותו. עובדה אחרונה זו סותרת חזיתית את גרסת המערער, לפיה הוא התנהג כאב חם ואוהב אשר נכנס למיטתה של המתלוננת "מתוך אהבת אב וללא קשר לעניינים מיניים". במשטרה מסרה האם דברים נוספים, כגון: ריבוי המקרים בהם נכנס המערער לחדרה של המתלוננת; והשעות בהן מדובר, היינו בין השעה 23:00 ל-01:00, שעות שבהן אב אינו נוהג לשוחח עם בתו "לפני השינה", ובעיקר כשמדובר בילדה בגיל 12-14 שנים.

33. אשר לעדות הדוד, ציינו שופטי הרוב כי הוא נחקר במשטרה בשנת 2014 ובהודעתו (נ/2), מסר כי המתלוננת סיפרה לו שאביה נכנס לחדרה, ישב על מיטתה, וחיבק אותה "הרבה זמן, וזה היה חזק וכאב לה". המתלוננת שנאה את אביה, ואמרה כי הוא "משוגע, כעסן, מאיים על כולם בבית". לדברי הדוד, הוא שכנע את אמה של המתלוננת ללכת עם

בתה למרכז ההגנה לילד, ובעקבות כך הורחק המערער מהבית. הדוד מסר עוד, כי המתלוננת לא סיפרה לו על נגיעות מתחת לבגדים או באזורים מוצנעים בגופה. בעדותו בבית המשפט, העיד הדוד כי כשסיפרה לו המתלוננת את שארע עם המערער, "נדלק לי אור אדום". הדוד שאל את המתלוננת מספר שאלות כדי להבין אם מדובר בהטרדה מינית, אך היא כנראה לא ירדה לסוף כוונתו. שופטי הרוב קבעו, כי עדות הדוד מחזקת את גרסת המתלוננת, שכן עוד לפני שהוגשה תלונה במשטרה, שידרה המתלוננת אותות מצוקה שהדליקו אצלו "אור אדום", עד כי הוא שכנע את האם ללכת למרכז הגנה לילד. בכך יש גם כדי להחליש את טענת האם, לפיה היא הגישה תלונה במשטרה רק כדי להוציא את המערער מהבית, במסגרת הסכסוך ביניהם, שעה שהיוזמה הייתה של הדוד, בשל חששותיו מפני מעשיו של המערער במתלוננת.

34. בהתייחס לעדויות אֶחָיה של המתלוננת, ציינו שופטי הרוב כי הם למדו ברוב ימות השבוע בשיבה ולא התגוררו בבית, ובימים בהם שהו בבית, לא יכלו לראות דבר מהנעשה, כיוון שהמערער סגר את דלת חדרה של המתלוננת. שופטי הרוב הוסיפו וקבעו, כי המתלוננת לא סיפרה לאֶחָיה על מעלליו של המערער, ואין לקבל את דבריהם כי "המתלוננת הודתה כי מדובר בתלונת שווא". הרושם שהתקבל, לשיטת שופטי הרוב, הוא כי האחים "התגייסו" למען המערער, במטרה להגן על המשפחה מפני המתלוננת, ולפיכך לא "ניתן לקבל את עדותם של העדים לגבי אמירות של המתלוננת כי העלילה על [המערער]".

35. לסיכום, קבעו שופטי הרוב כי עדותה של המתלוננת היא עדות אמינה, שניתן לבסס עליה את הרשעתו של המערער במעשים מגונים. לעדות המתלוננת נמצאו חיזוקים, הן בעדות בעלה, הן בעדות האם, והן בעדותו של הדוד. מדברי המתלוננת עולה, כי גם כשביקשה מהמערער להפסיק את מעשיו הוא התעלם מבקשתה, והמשיך בביצוע מעשים מגונים שלא בהסכמה, שעה שהמתלוננת הייתה בגילאי 12-14 שנים. לאור האמור, הורשע המערער, על פי דעת הרוב, בביצוע מעשים מגונים במשפחה, כמפורט בכתב האישום.

גזר דינו של בית משפט קמא

36. בגזר הדין, ציין בית משפט קמא כי בעבירות בהן הורשע המערער קיים טווח ענישה נרחב למדי, כאשר במקרים דומים נגזרו על הנאשמים עונשי מאסר למספר שנים. לצורך קביעת מתחם הענישה ההולם, התייחס בית משפט קמא לערכים המוגנים שנפגעו, ובהם: שמירה על כבוד האדם, הגנה על גופם ונפשם של קטינים בני משפחה, הגנה על הפרטיות, ושלמות המשפחה. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה, ציין בית משפט קמא כי העבירות נעברו במשך תקופה של כשנתיים, בביתה של המתלוננת, בחדרה ובמיטתה, במקום שאמור להיות המוגן לה ביותר. בעת ביצוע המעשים הייתה המתלוננת ילדה צעירה, ולא ניתן להתעלם מהנזק הרב שנגרם לה, כעולה מתסקיר נפגעת העבירה. בנסיבות אלה, נקבע מתחם ענישה הנע בין שלוש וחצי לשש שנות מאסר בפועל. לצורך קביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית משפט קמא בחוות הדעת המעידות על תרומתו של המערער לחברה, בהעדר עבר פלילי, ובזמן שחלף מאז ביצוע העבירות. עם זאת, לא נזקפה לדעת המערער הודאה באשמה וקבלת אחריות על מעשיו, ובית משפט קמא נתן את דעתו לכך שהמערער לא פנה לקבלת טיפול ייעודי לעברייני מין. לאחר זאת, גזר בית משפט קמא על המערער את העונשים שפורטו בפסקה 2 לעיל. נזכיר, כי אין בפנינו ערעור לגבי עונשו של המערער.

תמצית טיעוני המערער

37. בהודעת הערעור, טען המערער כי שגו שופטי הרוב בכך שאימצו את גרסתה של המתלוננת ומצאו אותה עמום 15

מהימנה. נטען, בהקשר זה כי, כמפורט בחוות דעתו של שופט המיעוט, המתלוננת מסרה שלל גרסאות סותרות, ואין מדובר בסתירות שוליות אלא בסתירות היורדות לשורשו של עניין. עוד נטען על ידי המערער, כי התלונה הראשונה של האם והמתלוננת נועדה להוציא את המערער מהבית, מבלי שהייתה כוונה לייחס לו מעשים בעלי כוונה מינית. לשיטתו של המערער, גם התלונה השנייה לא הוגשה על ידי המתלוננת ביוזמתה, אלא ביוזמתו של בעלה. לטענת המערער, המתלוננת סתרה את עצמה הן באשר למעשיו של המערער במיטתה, והן באשר לשאלה אם המערער הגיע לסיפוק מיני. נטען בנוסף, כי גרסתה המאוחרת של המתלוננת היא גרסה כבושה, דבר המפחית במידה רבה ממשקלה. אשר למהימנות המערער, נטען כי עדותו הייתה עקבית, קוהרנטית ואמינה, והיא לא נסתרה בחקירה נגדית. בהתייחס לקביעת שופטי הרוב כי אין זה נהוג בחברה החרדית שאב ישכב במיטתה של בתו ויחבק אותה, נטען כי אין כל איסור בדין הישראלי לעשות כן, ואף מבחינה הלכתית "אין איסור כזה". מאחר שהמערער לא כפר בעובדה זו, אין לראות בכך משום חיזוק לגרסתה של המתלוננת. אשר לעדות הדוד, אותה רואה המערער כעדות אותנטית, הרי שלגישתו מדובר בעדות מזכה, שכן כל שהמתלוננת סיפרה לו הוא כי המערער ישב במיטתה, דיבר עמה על חייו וחיבק אותה בחזקה. הדוד התרשם כי לא היו נגיעות באיברים מוצנעים וכי המתלוננת לא ייחסה למערער ביצוע עבירות מין. גם האם בעדותה, הן במשטרה והן בבית המשפט, אינה מייחסת למערער מעשים בעלי אופי מיני, והיא אישרה כי כל כוונתה הייתה להוציאו מהבית. לטענת המערער, הוא נהג לנסוע לחו"ל, בין השנים 2004-2006 לתקופות ארוכות, דבר שאושר על ידי האם ועל ידי הבנים, עובדה העומדת בסתירה לטענת המתלוננת כי המעשים המיוחסים לו נעשו בתדירות של פעמיים עד שלוש פעמים בשבוע. נטען בנוסף, כי לא היה מקום לדחות כבלתי מהימנה את עדויות אחיה של המתלוננת, מ' ו-י', לפיהן אמרה להם המתלוננת כי לא היו דברים מעולם, וכי תלונתה נועדה להוציא את המערער מהבית. אשר לעדות בעלה של המתלוננת, נטען בהודעת הערעור כי הדברים שמסר מפיה הם בגדר עדות שמיעה, וכי לא ניתן להתייחס למצבה הנפשי, כמתואר על ידו, כראייה המחזקת את גרסתה של המתלוננת, לנוכח פער הזמנים בין מועד התרחשות האירועים הנטענים לבין חשיפתם בפני הבעל. לבסוף, נטען לקיומם של מחדלי חקירה הנוצצים, בין היתר, בכך ששכנת המשפחה, עמה שוחחה המתלוננת, לא נחקרה וכן הדבר לגבי פקידת הסעד שהייתה בקשר עם המתלוננת.

הדין בערעור

38. בדיון בערעור, חזר ב"כ המערער, עו"ד רועי בראונר, על עיקרי הדברים שפורטו בהודעת הערעור, והוסיף כי התלונה הראשונה הוגשה על רקע אווירה קשה ששררה בין ההורים, שהיו מסוכסכים מזה זמן, כאשר המתלוננת עמדה לצידה של האם. באותו שלב, המטרה הברורה הייתה לגרום לסילוקו של המערער מהבית. לשיטתו של עו"ד בראונר, עדות המתלוננת הייתה רוויית סתירות, והיא מסרה בכל הזדמנות גרסאות שונות, בעוד שגרסת המערער הייתה קוהרנטית וסדורה, והוא לא הכחיש כי חיבק את ילדיו וכי שכב לצידה של המתלוננת במיטתה. לשאלה, מדוע נהג המערער לחבק את המתלוננת במיטתה על רקע שנאתה של המתלוננת אליו, טען עו"ד בראונר כי בשנים הרלוונטיות (2004 עד 2006), המערער לא היה מודע ליחסה העויין של המתלוננת כלפיו. התלונה המאוחרת של המתלוננת במשטרה הוסברה על ידי עו"ד בראונר בבעיות שהיו לה ביחסים עם בעלה, כאשר הדרך להתמודד עם בעיות אלה הייתה "לבוא ולהעליל על האב המערער". עוד נטען, כי הסיבה לעלילה נגד המערער הייתה כדי לנקום בו. נטען בנוסף, כי לא נמצאו חיזוקים של ממש לעדותה של המתלוננת. לאור האמור, התבקשנו לאמץ את חוות דעתו של שופט המיעוט ולזכות את המערער מכל אשמה.

39. המשיבה, אשר יוצגה על ידי עו"ד רחל זוארץ לוי, מבקשת לדחות את הערעור, בהדגישה כי מדובר בערעור המכוון כלפי קביעות שבעובדה וממצאי מהימנות שנעשו על ידי בית משפט קמא, בדעת הרוב. המשיבה הטעימה כי

המערער נתפס לתלונה הראשונה משנת 2008, אך אינו מתייחס לתלונה המאוחרת משנת 2013, כאשר המתלוננת הייתה כבת 21 שנה, נשואה ואם לילד. התלונה הוגשה כשנתיים לאחר שההורים התגרשו, ובחלוף כחמש שנים מאז שוחחה המתלוננת עם המערער. נטען, בהקשר זה, כי המתלוננת לא הייתה מסוגלת להמשיך ולנהל את חייה כרגיל, בצל הפגיעה המינית שהיא חוותה, וזו הסיבה האמיתית להגשת התלונה המאוחרת. המשיבה הוסיפה וטענה, כי המתלוננת שילמה ועודנה משלמת מחיר כבד ביותר בגין הגשת התלונה, בהיותה מצויה כיום בנתק עם אמה ועם אחיה. בשנת 2008 נמסרה על ידי המתלוננת גרסה מצומצמת ובלתי מפורטת "בהתאם לבשלותה וליכולותיה", ואילו את התלונה המאוחרת היא יזמה בעצמה בעידודו של בעלה. אשר לתדירות המעשים, נטען על ידי המשיבה כי המדובר בתדירות גבוהה של מעשים שהתפרשו על פני כשנתיים ימים, ולפיכך אין משמעות רבה לעובדה כי המערער שהה לפרקי זמן ממושכים בחו"ל. בהתייחס לחיזוקים לעדות המתלוננת, הפנתה המשיבה לחוות דעת שופטי הרוב שמצאו חיזוקים בעדות האם, הדוד, ובעלה של המתלוננת. לכך יש להוסיף את אישור העובדה כי הוצע למתלוננת סכום כסף נכבד על ידי האם ואחד האחים, דבר התומך בטענת המתלוננת ובעלה כי הצעה זו באה כדי שהיא תחזור בה מתלוננתה. עוד נטען, כי בניגוד לגירסתו של המערער, היה זה בלתי מקובל במגזר אליו הוא השתייך, כי אב ישכב לצידה של בתו בת ה-12, במיטתה, ויחבק אותה. העידו על כך הן האם והן הדוד, ולא הובאה כל ראיה סותרת.

לאור האמור, מבקשת המשיבה לדחות את הערעור.

דיון והכרעה

40. בפתח דיוננו, מן הראוי להדגיש כי מרבית טענותיו של המערער מופנות כלפי קביעות מהימנות וממצאים שבעובדה, אשר נעשו על ידי בית משפט קמא. נציין, כבר עתה, כי אין בכך שהרשעתו של המערער נעשתה בדעת רוב השופטים כדי להעלות או להוריד מבחינה זו, הגם שיש לבחון בזהירות את דעת המיעוט המזכה (ע"פ 3021/17 פלוני נ' מדינת ישראל (11.1.2018), ודנ"פ 1390/18 פלוני נ' מדינת ישראל (21.2.2018)). כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות מהימנות ובמצאי עובדה שנעשו על ידי הערכאה הדיונית. זאת, משום שערכאת הערעור חסרה את היכולת להתרשם, באופן בלתי אמצעי, מהעדים ומהראיות שהוצגו בפני בית משפט קמא. בכך נעוץ יתרונה של הערכאה המבררת על פני ערכאת הערעור שבפניה מוצג, ככלל, חומר כתוב המבקש לשקף באופן אותנטי את אשר קלטו שופטי בית משפט קמא בחושיהם (ע"פ 7090/15 ח'ליפה נ' מדינת ישראל (25.8.2016); ע"פ 434/15 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2016); ע"פ 2470/15 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2015); ע"פ 4818/16 פלוני נ' מדינת ישראל (9.1.2018)).

כפי שציינתי בע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.2015), "כוחו של כלל זה יפה, גם כאשר מדובר בסוגייה מתחום עבירות המין". עם זאת, נקבע, לא אחת, כי בעבירות מעין אלה נדרשת ערכאת הערעור לבחינה קפדנית ומדוקדקת של הכרעת הדין המרשיעה, ובעיקר כאשר ההרשעה מבוססת על עדות יחידה של קורבן העבירה, בליווי הנמקה בלבד, בהתאם לסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (ראו, בהקשר זה, ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל (8.6.2015); ע"פ 2911/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.10.2014); ע"פ 8680/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.2013)).

41. כידוע, להלכת אי ההתערבות קיימים מספר חריגים המאפשרים לערכאת הערעור, בנסיבות מצומצמות, להתערב בקביעות העובדתיות של בית משפט קמא. כך הוא הדבר, כאשר הכרעתה של הערכאה הדיונית מתבססת

על ראיות בכתב, להבדיל מהתרשמותה הבלתי אמצעית מן העדים; כאשר ממצאי המהימנות שנקבעו מושתתים על שיקולים שבהיגיון ושל שכל ישר; כאשר דבק פגם ממשי באופן הערכת המהימנות העדים על ידי הערכאה הדיונית; או כאשר קיימות עובדות המצביעות על כי לא היה באפשרותה של הערכאה המבררת לקבוע את הממצאים שפורטו בהכרעת הדין (ע"פ 434/15 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2016); ע"פ 4583/13 ס' נ' מדינת ישראל (21.9.2015); ע"פ 6924/12 בעראני נ' מדינת ישראל (29.10.2013); ע"פ 3578/11 סטרוק נ' מדינת ישראל (13.8.2012)).

אקדים תוצאה להנמקה ואומר, כי לא חל, לטעמי, במקרה דנן אחד או יותר מהחריגים לכלל אי ההתערבות, ולפיכך לא מצאתי כי יש להתערב בקביעותי של בית משפט קמא באשר למהימנותה של המתלוננת ולאמינות גרסתה, ולאחר שנמצאו חיזוקים משמעותיים לגרסה זו, דין הערעור על הכרעת הדין להידחות.

42. שופטי הרוב, אשר שמעו את עדותה של המתלוננת והתרשמו ממנה באורח בלתי אמצעי, קבעו בחוות דעתם כי "המתלוננת השאירה בעדותה רושם אמין, תיאורה נשמעו אמינים, וכך גם הרגשות שהביעה במהלך עדותה". ועוד נקבע, כי עדותה של המתלוננת הייתה רציפה וברורה, והיא "תארה באופן עקבי מעשים שעשה לה [המערער] כעשר שנים קודם לכן". יצוין, כי גם שופט המיעוט אינו קובע בחוות דעתו כי עדותה של המתלוננת אינה מהימנה, הגם שליטתו היא "אינה חפה מסתירות ועדותה מעלה תהיות". אשר לסתירות שעליהן עמד שופט המיעוט ציינו שופטי הרוב, בצדק, כי ההבדלים בין התלונה משנת 2008 לבין התלונה המאוחרת משנת 2013, נעוצים בנסיבות ובתנאים השונים שעמדו בבסיס הגשת תלונותיה של המתלוננת. בעת מסירת הגרסה הראשונה הייתה המתלוננת כבת 16 שנים; התלונה הוגשה ביוזמתה של אמה אשר ביקשה להוציא את המערער מהבית; היא חשה עצמה נבוכה והתביישה לחשוף את מלוא הפרטים; ואף לא הבינה, באותה עת, כי מדובר במעשים בעלי אופי מיני שבוצעו בה על ידי המערער, שממנו היא חששה. לעומת זאת, התלונה משנת 2013 הוגשה על ידי המתלוננת בהיותה בגיל 21 שנה, כשהיא נשואה ואם לילד; היא הבינה, בשלב זה, כי מדובר במעשים שנעשו לשם סיפוק מיני; התלונה הוגשה לאחר נתק של כ-5 שנים מהמערער; ומדובר בגרסה מפורטת וסדורה, כפי שהתרשמו שופטי הרוב. לפיכך, לא היה מקום לזקוף לחובתה של המתלוננת את ההבדלים בגרסאות, מה גם שלשיתט שופטי הרוב "גרסתה הבסיסית" של המתלוננת לא השתנתה, ובלשונם "אביה היה נכנס לחדרה, שוכב במיטתה ומלטף אותה באיבריה המוצנעים, או מרים אותה ומלטף אותה, וכך מחכך את איבר מינו בגופה". לכך יש להוסיף את שנאמר בפסיקתו של בית משפט זה, כי אין לצפות מקורבן לעבירות מין כי ימסור, בהכרח, גרסה שלמה עקבית, קוהרנטית, וחסרת אי דיוקים (ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל (20.10.2010); ע"פ 6643/05 מדינת ישראל נ' פלוני (3.7.2007)). על רקע זה, נקבע, לא אחת, כי יש לבחון את אמינות גרסתו של קורבן עבירת המין בכללותה, תוך ניסיון לאתר את "גרעין האמת", ולעיתים אף ניתן להסתפק ב"גרעין הקשה" של הגרסה (ע"פ 252/16 פלוני נ' מדינת ישראל (21.12.2017)).

43. אשר לעדות המערער, קבעו שופטי הרוב כי היא מעלה תמיהות וקשיים לא מעטים. ראשית, סברו שופטי הרוב כי יש לדחות את טענתו של המערער, לפיה בקהילה החרדית האמריקאית, שממנה הוא מושפע, מקובל ואף נהוג כי אב ישכב לצידה של בתו הקטינה במיטתה, ויחבק אותה, תוך כדי כך. פרט לדבריו של המערער, לא הוצגו כל תימוכין לטענה זו, כאשר האם והדוד העידו כי מדובר במעשה שלא יעשה, מטעמי צניעות. שנית, הוכח, הן בדברי האם והן בדברי המתלוננת עצמה, כי היא תיעבה את המערער ואף נגעלה מהתנהגותו, ולפיכך, אין לקבל את הטענה כי מדובר במעשים של אב אוהב, המבקש להעניק חום ואהבה לבתו. שופטי הרוב ציינו, כי גם האחים, אשר מצדדים באב, מסרו בעדותם כי הוא התעמר במתלוננת והטיל עליה את מרבית מטלות הבית, תוך שהוא צועק עליה ומגלה כלפיה גישה קשה ובלתי מתחשבת. למרות ששופט המיעוט סבר כי גרסתו של המערער לא נסתרה ולא הופרכה, גרסו שופטי הרוב כי ההפך הוא הנכון, ואינני רואה סיבה להתערב בהתרשמותם זו.

44. אשר לחיזוקים לגרסתה של המתלוננת, מקובלת עליי עמדת שופטי הרוב בנושא זה. כזכור, העדיפו שופטי הרוב את גרסתה של האם במשטרה על פני עדותה בבית המשפט, לנוכח התכחשותה לחלקים מהותיים שנמסרו על ידי המשטרה. ואולם, גם בעדותה של האם בבית המשפט היא אישרה פרטים חשובים שנמסרו על ידי המתלוננת, וביניהם: כי ראתה את המערער שוכב במיטתה של המתלוננת ומחבק אותה; כי המתלוננת התלוננה בפניה על כך; כי מעשיו של המערער נראו בעיניה כבלתי תקינים, ובלתי מקובלים במגזר החרדי; וכי היחסים בין המערער למתלוננת היו גרועים. במשטרה מסרה האם בנוסף, כי מדובר במקרים רבים בהם נכנס המערער לחדרה של המתלוננת ושכב במיטתה, וכי הדבר נעשה בשעות בלתי מקובלות, היינו בין השעות 23:00 ל-01:00, שבהן אב אינו נוהג לשוחח עם בתו "לפני השינה". דברי האם, כמפורט לעיל, תומכים ומחזקים את גרסתה של המתלוננת. גם בעדות הדוד ניתן למצוא חיזוק לגרסת המתלוננת, הגם שהוא לא הבין מדבריה של המתלוננת כי מדובר במעשים בעלי אופי מיני. הדוד העיד כי המתלוננת סיפרה לו שאביה נוהג להיכנס לחדרה ולחבק אותה בחוזקה, עד כדי כאב, למרות שהיא עצמה שגאה את המערער והגדירה אותו כ"משוגע, כעסן, מאיים על כולם בבית". הדבר הדליק אצל הדוד נורה אדומה והוא יזם פנייה אל מרכז ההגנה לילד, כדי להרחיק את המערער מהבית. בדברי המתלוננת לדוד, גם אם לא דווח על מעשים בעלי אופי מיני, יש כדי לחזק את גרסתה, כפי שסברו שופטי הרוב. לבסוף, גם בעדות הבעל ניתן למצוא חיזוק לגרסתה של המתלוננת, לאור מצבה הנפשי הקשה והשינוי שחל בהתנהגותה, עת סיפרה לו באופן כללי על מעלליו של המערער, ויש לדחות, בהקשר זה, את טענת ב"כ המערער כי מדובר בעדות שמיעה. לכך יש להוסיף את ההצעה הכספית שהונחה בפני הזוג, כאשר על פי קביעתו העובדתית של בית משפט קמא נועדה ההצעה להביא לביטול התלונה, ולא כדי לממן טיפול פסיכולוגי למתלוננת.

45. העולה מן המקובץ הוא כי הרשעתו של המערער מבוססת היטב, ולא נמצא לי טעם מבורר להתערב בהכרעת הדין.

לאור האמור, אציע לחבריי לדחות את הערעור על הרשעתו של המערער. כזכור, אין בפנינו ערעור על גזר הדין, אך מן הראוי לציין כי אין כל חומרה בעונש שהושת על המערער, והוא אף נוטה לקולה.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' ברון:

אני מסכימה.

שופט ת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

המערער יתייב לריצוי עונשו ביום 22.5.2018, עד השעה 10:00 בימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מפסק דין זה. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787336 או 08-9787377.

ניתן היום, י"ז באייר התשע"ח (2.5.2018).

שופט ת

שופט

שופט